

Öfkenin Fizyolojik Belirtileri

- ◆ Uyarının öfke duygusunu başlatması
- ◆ Stres ve gerginlik
- ◆ Adrenalin salgısının artması
- ◆ Nefes alıp vermenin sıklaşması
- ◆ Kalp atışlarının hızlanması
- ◆ Kan basıncının artması (Halk dilinde "Kan beynime sıçradı" deyişi buradan gelir.)
- ◆ Vücudun ve zihnin "savaş ya da kaç" tepkisi için hazırlanması

Öfkenin Sağlığa Etkileri

- ◆ Baş ağrıları
- ◆ Mide rahatsızlıkları
- ◆ Solunum sorunları
- ◆ Cilt sorunları
- ◆ Sinir sistemi rahatsızlıkları
- ◆ Dolaşım sorunları
- ◆ Duygusal rahatsızlıklar ◆
ileri boyutlarda depresyon.

Öfke, bir duygudur ve kendiliğinden gelir. Öfkenin gelişini kontrol edemeyiz ama sonrasında ne yapacağımız bize bağlıdır. Öfke ile sağlıklı baş etmeyi yani öfkeyi kontrol etmeyi öğrenebiliriz.

Öfke Kontrol Becerileri

Kendinize öfkenizi fark etmek için izin verin. "Ben şu anda çok öfkeliyim" deyin ve şunları yapın:

- ◆ 10'a kadar sayın ve sakinleşin; 1,2, sakin ol, 3,4 sakin ol...
- ◆ Derin derin nefes alın ve yavaş yavaş verin.
- ◆ Bunları yaparsanız kan basıncınız düşer rahatlarsınız. Öfkeyle hareket etmeyin.
- ◆ Sakinleşip rahatlayınca durumu ifade edin.

Bunları "O" anda yapamıyorsanız;

- ◆ Ortamdan uzaklaşın
- ◆ Başka bir şey ile uğraşın
- ◆ Odayı değiştirin
- ◆ Dışarı çıkıp temiz hava alın.

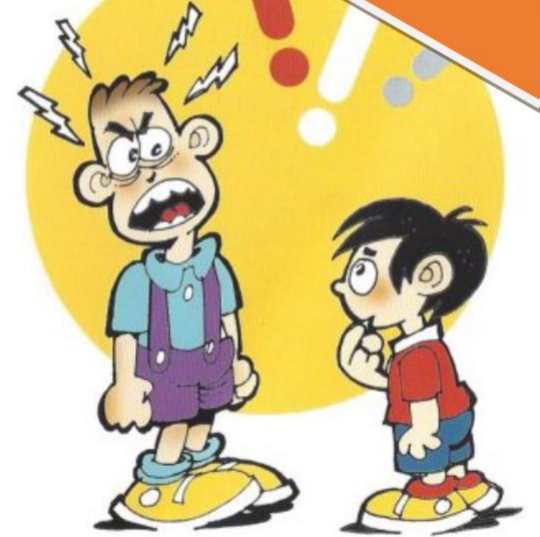
Bunları da yapamıyorsanız;

Karşınızdakine "Ben şu an öfkeliyim, zamana ihtiyacım var, şu an konuşmak istemiyorum" diyebilirsiniz.

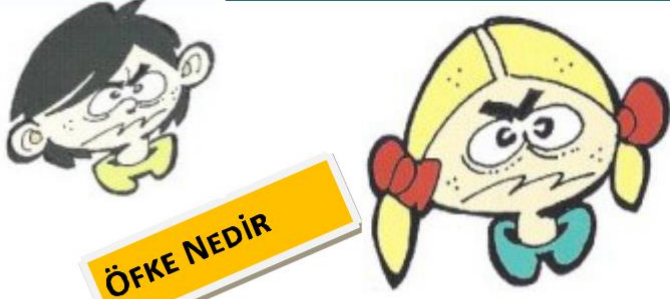
Sevgili Öğretmen ve Anne-Babalar

- ◆ Öğrenci ve çocuklarınızın saldırgan ve öfkeli tepkilerini dikkate alın.
- ◆ Onlara zor durumlarla başa çıkma becerilerini öğretin.
- ◆ Olumlu ilişkiler geliştirebilecekleri etkinliklere katılmalarını destekleyin.
- ◆ Kişiliğini değil davranışlarını eleştirin
- ◆ Öfkelendiğinde saldırmak yerine bir yetişkinle konuşması için teşvik edin.
- ◆ Her durumda duygularını ifade etmelerine izin verin, paylaşın, tartışın.
- ◆ Öfke durumunda neler yapılabileceğini göstererek anlatın.

Öfke Kontrol

VELİ BROŞÜRÜ

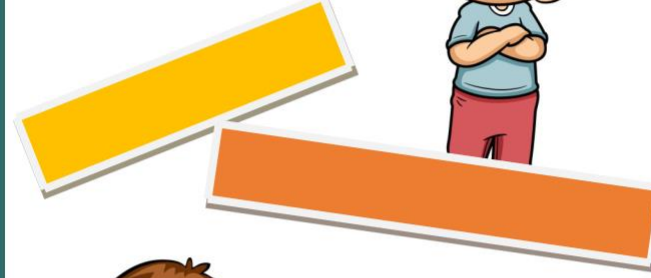
Öfke, her sağlıklı insanda bulunan ve olması gereken bir duygudur. Sağlıklı yaşadığında tehlikeli durumlardan korunmayı sağlar. Sal-dırğanlığa dönüşmemesi bizim elimizdedir.

- ◆ Engellendiğimizde
- ◆ Aşağılandığımızda
- ◆ Önemsenmediğimizde
- ◆ Keyfi tutumlar karşısında
- ◆ Saldırıya uğradığımızda
- ◆ Şiddete tanık olduğumuzda
- ◆ Duygularımızı bastırdığımızda
- ◆ Yasaklar karşısında
- ◆ Reddedildiğimizde
- ◆ Acımasız rekabet koşullarında
- ◆ Aşırı sorumluluk aldığımızda
- ◆ Yardım ve destek alamadığımızda
- ◆ iki yüzlü insan ilişkilerinin yarattığı güvensizliklerde.

Öfkenin ifade şekilleri

BASTIRMAK:

Öfelendiğimiz durumları konuşmamak, paylaşmamak. Ancak bu durum daha sonra daha büyük sorunlara neden olur.

ÖFKEYİ OLDUĞU GİBİ İFADE ETMEK:

Öfke kendimize veya başkalarına karşı saldırganlık yaratan bir duygudur. Öfkeyi o an olduğu gibi ifade etmek pişmanlık ve suçluluk duyguları yaşatır, haklıyken haksız duruma düşebiliriz.

SAKİN DAVRANMAK:

Öfke anında sözel veya fiziksel saldırganlık boyutunda tepki vermeyip sakinleşmeyi beklemek ve daha sonra bunun üzerinde konuşmak, duygu ve düşünce-

ÖFKEN VE NEFSİN BİR OLUP AKLINI YENER. DAİMA SABIRLI, SEBATLI VE İRADENE SAHİP OLASIN.

ŞEYH EDEBALI